

**«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамы
жанындағы Қоғамдық кеңес отырысының
№2 ХАТТАМАСЫ**

15 наурыз 2017 жыл

Алматы қ.

ҚАТЫСҚАНДАР:

БЖЗҚ жанындағы Қоғамдық Кеңестің (бұдан әрі – Кеңес) төрағасы:

Сәтпаев Досым Асылбекұлы.

Кеңес Мүшелері:

Жолдасбеков Азамат Мырзаданұлы;

Сейпульник Евгений Валерьевич;

Петр Владимирович Своик;

Домбай Қуат Есімғалиұлы;

Нұров Мархаббат Мешітбекұлы;

Тәжібекова Жұмагүл Қуатбекқызы;

Жұманова Ботагөз Жақсалыққызы;

Қасымбергераев Бауыржан Тілеубергенұлы;

Тұрсынбаев Әділғазы Абылғазыұлы;

Алтынбекова Гүлсара Асылбекқызы;

Қожухова Светлана Владимировна;

Ксения Бондал Викторовна;

Александр Александровна Алехова;

Байтеев Алексей Николаевич.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің өкілдері (дауыс беру құқығынсыз):

Галиева Дина Төлеубекқызы-ҚРҰБ Төрағасының орынбасары;

Никифорова Елена Анатольевна-ҚРҰБ бағалы қағаздар нарығы департаменті директорының орынбасары;

Тұрсынханов Нұржан Асқарұлы-ҚРҰБ Монетарлық операциялар департаменті директорының орынбасары

Терентьев Александр Леонидович-ҚРҰБ қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасының бастығы.

БЖЗҚ өкілдері (дауыс беру құқығынсыз):

Наурызбаева Нурбуби Серекхажиевна – «БЖЗҚ» АҚ Басқарма Төрайымы;

Егеубаева Сауле Асқаровна – «БЖЗҚ» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары;

Төлегенова Жанар Қорғанбекқызы – «БЖЗҚ» АҚ Басқарушы директоры;

Фазылова Камиля Нурлановна – «БЖЗҚ» АҚ Стратегиялық даму басқармасының бастығы;

Акмаева Марина Абрахмановна – «БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығының басшысы, кеңес хатшысы;

Шалкибаев Елнур Амангелдіұлы – «БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығының маманы.

Барлығы 25 адам қатысты, оның ішінде 15 дауыс беру құқығы бар Кеңес мүшелері.

Отырысты кеңес төрағасы Досым Сәтпаев ашып, отырыстың күн тәртібімен таныстырды.

КҮН ТӘРТІБІ

1. «Қазақстан Республикасының зейнетақы жүйесінің құрылымы мен компоненттері туралы» тақырыбындағы баяндаманы қарау (БЖЗҚ атынан баяндамашы – стратегиялық даму басқармасының бастығы К. Н. Фазылова).

2. «Зейнетақы активтерін басқару жүйесінің ағымдағы жай – күйі және оны жаңғырту» баяндамасын қарау туралы (Баяндамашы – Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Д.Т. Галиева).

3. «Қазақстандағы зейнетақы жинақтау жағдайы туралы» баяндаманы қарау туралы қорытындылар мен ұсыныстар (баяндамашы – Кеңес мүшесі П. В. Своик).

4. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Д.Т. Ақышевпен кездесу туралы қысқаша ақпарат (Спикер - Қоғамдық кеңестің төрағасы Д. А. Сәтпаев).

5. Қоғамдық Кеңес туралы ережені бекіту.

6. Қоғамдық кеңестің құрылымында жұмыс топтарын құру және жұмыс топтарының басшыларын сайлау.

7. Ұйымдастыру мәселелері туралы:

- Қоғамдық кеңестің форс-мажорлық оқиғаларға жедел ден қою тетігі;

- қандай да бір мәселелер бойынша Қоғамдық кеңестің шоғырландырылған ұстанымын білдіру тетігі.

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша «БЖЗҚ» АҚ Стратегиялық даму басқармасының бастығы Камиля Фазылова сөз сөйлеп, бүгінде зейнетақы жүйесі үш компоненттен тұратынын айтты. Ең алдымен, бұл мемлекеттік бюджеттен алынатын зейнетақылар - базалық және ортақ. Қазіргі уақытта базалық зейнетақы барлығына бірдей мөлшерде төленеді, ортақ (немесе еңбегі үшін) зейнетақы 1998 жылға дейінгі жұмыс өтілін ескереді. Зейнетақының екінші деңгейі – бұл міндетті және міндетті кәсіптік жарналар есебінен қалыптасқан БЖЗҚ-дан төленетін төлемдер. Үшінші көзі – ерікті жинақтар. Бұл салымшылардың (жеке немесе заңды тұлғалардың) өз бастамасы бойынша өз пайдасына немесе үшінші тұлғаның пайдасына БЖЗҚ-ға салатын сомасы. Сондай-ақ, бұл компоненттер қысқа мерзімде қалай дамитыны туралы айтылды. Сондай-ақ, зейнетақы жүйесінің жаңа шартты-жинақтаушы компонентін (ШЖК) енгізу жоспарланып отырғаны хабарланды. ШЖК жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары (бұдан әрі – ЖМЗЖ) есебінен қызметкердің ай сайынғы табысының 5% мөлшерінде қалыптастырылатын болады, оларды жұмыс берушілер барлық қызметкерлер үшін (олардың еңбек жағдайларына қарамастан) жеке тұлғалардың (қызметкерлердің) БЖЗҚ-да ашылған шартты зейнетақы шоттарына аударатын болады.

2. Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша ҚРҰБ Төрағасының орынбасары Ғалиева Дина Төлеубекқызы сөз сөйледі. Өз сөзінде ол Қазақстан үшін зейнетақы жүйесінің әртараптандырылған моделін сақтау маңызды екенін атап өтті, өйткені зейнетақы төлемдері көздерін әртараптандыру қағидаты Қазақстанның зейнетақы жүйесіне қаржылық тұрақты болып қалуға және халықаралық еңбек ұйымының стандарттары көздегендей, зейнеткерлікке шыққан кезде азаматтардың жоғалтқан табысының 40%-ын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. ҚРҰБ Төрағасының орынбасары әлемнің дамыған елдерінің зейнетақы жүйелеріне мысалдар келтіре отырып, Қазақстан Республикасында ғана зейнетақы жарналарының сақталуына мемлекеттік кепілдік төлемге құқық алған кездегі инфляция деңгейін ескере отырып қолданылатынын атап өтті. Сондай-ақ, Дина Ғалиева Ұлттық банктің зейнетақы активтерін басқару функцияларын бәсекелі ортаға беру жөніндегі ұсыныстары туралы айтып берді. Бұл ретте, салымшылардың зейнетақы активтерін басқару жөніндегі компанияларды таңдау мүмкіндігі, инвестициялық стратегия, жинақтарды бір ЗАБК-дан екіншісіне ауыстыру мүмкіндігі, «жеткілікті емес» зейнетақы жинақтарын басқарудың жеке стратегиясын таңдау құқығы сияқты аспектілер қозғалды. Сондай-ақ баяндамада БЖЗҚ-ның барлық ақпараттық және қаржылық ағындардың бірыңғай әкімшісі және операторы ретіндегі рөлі атап өтілді. Жинақтаушы зейнетақы жүйесін реформалаудың ұсынылып отырған моделі Зейнетақы жинақтарын басқару кезінде мемлекет мүдделерінің қайшылығын болдырмауға, салымшыны өзінің зейнетақы жинақтарын басқару процесіне тартуға, ЗАБК, жеке басқарушы компаниялар (ЖБК) түрінде жаңа инвесторлардың нарығына шығуға, бірыңғай есепке алу жүйесін сақтауға және БЖЗҚ атынан Бірыңғай ақпараттық орталық құруға мүмкіндік береді.

3. Үшінші мәселе бойынша Кеңес мүшесі Петр Своик сөз сөйлеп, қазіргі уақытта бюджеттен базалық және ортақ зейнетақы бойынша төлемдер деңгейі жинақтаушы зейнетақы жүйесінен төленетін зейнетақы төлемдерімен салыстырғанда әлі де жоғары екенін көрсететін бірқатар статистикалық және меншікті есептік деректерді келтірді. Жинақтаушы зейнетақы жүйесі әлі толық циклден өтпегендіктен (жинақтаудың басынан бастап зейнеткерлікке шыққанға дейін толық цикл шамамен 40-45 жасты құрайды), ортақ жүйені жинақтаушы зейнетақы жүйесімен толық алмастыру үшін халықтың жинаған қоры әлі де жеткілікті деңгейге

жеткен жоқ. Оның айтуынша, халықтың зейнетақымен қамсыздандыру жүйесіне тартылуын арттыру қажет, халықты лайықты зейнетақымен қамтамасыз ету, елдегі ұлттық экономикалық өсуді қамтамасыз ету бойынша әлеуметтік міндеттерді іске асыруға мүмкіндік беретін зейнетақы жүйесін реформалау бойынша заңнамалық бастамаларды әзірлеу қажет.

4. Төртінші мәселе бойынша Досым Сатпаев Кеңес басшыларының Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышевпен және «БЖЗҚ» АҚ төрағасы Нұрбүбі Наурызбаевамен кездесуі туралы айтып берді. Кездесуде кеңес пен ҚР Ұлттық Банкінің өзара іс-қимыл тетігі талқыланды. Данияр Ақышев Қоғамдық кеңес құруға қатысты қолдау сөздерін білдірді, зейнетақы жүйесін жаңғырту, оның ішінде зейнетақы активтерін басқару жағдайында жұртшылық пікірінің маңыздылығын атап өтті.

5. Күн тәртібінің бесінші мәселесі бойынша келіп түскен барлық түзетулерді ескере отырып, Кеңес туралы ереже бекітілді. Ережені бекіту үшін Кеңестің барлық қатысқан мүшелері Кеңестің 15 мүшесінің 15-і де дауыс берді.

6. Алтыншы мәселе бойынша Кеңес төрағасы сөз сөйлеп, Кеңес құрылғаннан кейін бір ай ішінде үлкен ұйымдастырушылық жұмыс жүргізілгенін, Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің басшылығымен және өкілдерімен бірнеше кездесулер өткізілгенін, зейнетақы жүйесінің жұмысын және БЖЗҚ қызметін жақсарту жөнінде Кеңес мүшелері мен тұрғындардан ондаған ұсыныстар жиналғанын атап өтті. Келіп түскен барлық материалдарды мәселенің сипатына қарай жұмыс топтары бойынша бөлу ұсынылды.

Кеңес төрағасының орынбасары Алевтина Донскихтің (іссапарда болу себебінен отырысқа қатыспаған) төрт жұмыс тобын қалыптастыру бойынша бұрын жіберілген ұсынысы айтылды):

1) БЖЗҚ-мен байланыс жөніндегі топ (БЖЗҚ-ның және тұтастай алғанда зейнетақы жүйесінің қызметін жақсарту және ашықтығын қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар әзірлеу және қарау бойынша);

2) ҚРҰБ құзыретіне кіретін мәселелер бойынша ҚРҰБ-пен коммуникациялар жөніндегі топ;

3) зейнетақы жүйесін дамыту бойынша ұсыныстар әзірлеу тобы;

4) жедел ден қою тобы/кеңестің өткір мәселелер бойынша пікірін жедел қалыптастыру жөніндегі редакторлық топ. Кеңес мүшесі Ботагөз Жұманова ҚРҰБ ұсынған зейнетақы активтерін басқару функцияларын басқарушы компанияларға беру және салымшыға өзінің зейнетақы активтерін басқару стратегиясын таңдау құқығын беру жөніндегі тұжырымдама өте дұрыс және азаматтардың жинақтаушы жүйеге қатысуын ынталандыруға ықпал етеді деген пікірін білдірді. Алайда, ол барлық салымшылардың өздері бірден осындай таңдау жасай алатынына күмән білдірді, сондықтан БЖЗҚ мен ҚРҰБ-ты халықтың қаржылық және инвестициялық сауаттылығын арттыру бойынша ауқымды жұмыс күтіп тұр, ол сертификатталуы мүмкін. Оның пікірінше, Кеңес құрамында қаржылық сауаттылық жөніндегі топ құру керек.

Кеңес мүшесі Азамат Жолдасбеков те төрт топ құруды ұсынды:

1) Қаржылық сауаттылық тобы;

2) жұртшылықпен өзара іс-қимыл және ақпаратты ашу жөніндегі топ;

3) инвестициялау және зейнетақы жүйесін дамыту мәселелері жөніндегі топ;

4) жедел ден қою тобы.

Кеңес мүшесі Петр Своик екі топ құруды ұсынды:

1) Зейнетақы жүйесін жаңғырту тұжырымдамасын талқылау және заңнамалық бастамаларды әзірлеу жөніндегі топ, өйткені кеңеске келіп түскен ұсыныстардың көпшілігі қолданыстағы заңнаманы өзгертуге қатысты;

2) сыртқы ұйымдармен байланыс бойынша жедел әрекет ету тобы.

Кеңес мүшесі Жұмагүл Тәжібекова бұл пікірді қолдап, оны кәсіподақ ұйымдары мен БЖЗҚ аймақтық желісі арқылы жұртшылықпен, салымшылармен байланыс орнату ұсынысымен толықтырды.

«БЖЗҚ» АҚ Басқарма Төрайымы Нұрбүбі Наурызбаева үш топ құру туралы ұсыныс жасады:

1) зейнетақы жүйесін дамыту тобы;

2) ашықтықты арттыру және жұмыс сапасын жақсарту мәселелері бойынша БЖЗҚ-мен өзара іс-қимыл жасау тобы кіреді;

3) шыққан ақпаратқа жедел ден қою тобын қамтуға тиіс.

Сонымен қатар, Нұрбүбі Наурызбаева топтар өз бетінше шешім қабылдамай, оны Кеңес төрағасының келісімі бойынша Кеңестің қарауына шығару керектігін атап өтті. Барлық пікірлерді тыңдап, біріктіре отырып, Кеңес Төрағасы жұмыстық атаулары бар екі топ құру туралы ұсынысты дауысқа салды:

1) жинақтаушы зейнетақы жүйесін дамыту жөнінде ұсыныстар дайындауға арналған топ;

2) коммуникациялар тобы.

Бірінші топты құруға кеңестің 15 мүшесінің 14-і дауыс берді.

Кеңес мүшелерінің бірі Евгений Сейпульник қарсы болды, ол топтар құрудан бас тартуды және бірыңғай шоғырландырылған пікір қалыптастыру үшін дауыс беру арқылы кеңес аясында шешім қабылдауды ұсынды. Алайда, кеңестің қалған мүшелері төрағамен бірге бұл ұсынысты қолдамады, белгілі бір мәселелер бойынша топтарда жұмыс істеу тиімдірек екенін атап өтті.

Байланыс тобын құруға кеңестің 15 мүшесінің 14-і де дауыс берді. Кеңес мүшесі Алексей Байтеев ақпараттық себептерсіз бұл топ белсенді емес болуы мүмкін екенін атап өтті.

Одан әрі қатысушы Кеңес мүшелері екі топта да жұмыс істеуге ниет білдірді.

Жинақтаушы зейнетақы жүйесін дамыту бойынша ұсыныстар дайындау тобына кіруге ниет білдіргендер:

1. Азамат Жолдасбеков,

2. Ботагөз Жұманова,

3. Ксения Бондал,

4. Жұмагүл Тәжібекова,

5. Петр Своик,

6. Бауыржан Қасымбергбаев,

7. Евгений Сейпульник,

8. Гүлсара Алтынбекова,

9. Светлана Кожухова,

10. Әділғазы Тұрсынбаев,

11. Нұров Мархабат

Топ жетекшісі болып Азамат Жолдасбековты тағайындау ұсынылды. Ұсынысты топтың барлық мүшелері қабылдады.

Екінші байланыс тобын 10 күн ішінде электрондық пошта және телефон байланысы арқылы жұмыс тәртібінде құру ұсынылды. Сондай-ақ, электрондық пошта арқылы отырысқа қатыспаған Кеңестің барлық мүшелеріне жұмыс тобын таңдау туралы шешім қабылдау үшін ақпарат жіберу ұсынылды. Бұдан басқа, Кеңестің келесі отырысына жұмыс топтарына Кеңеске келіп түскен ұсыныстарды қарау және жұмыс жоспарының жобасын және келесі отырыстардың күн тәртібін ұсыну ұсынылды.

Кеңестің келесі отырысын 2017 жылдың 20 сәуірінде өткізу туралы ұсыныс жасалды.

ШЕШТІ:

1. 1-мәселе бойынша:

Қазақстан Республикасының зейнетақы жүйесінің құрылымы мен құрамдас бөліктері туралы ақпарат назарға алынсын.

2. 2-мәселе бойынша:

«Зейнетақы активтерін басқару жүйесін жаңғырту» тақырыбындағы баяндама назарға алынсын, қаралсын және талқылансын.

3. 3-мәселе бойынша:

Кеңес мүшесі Петр Своиктің хабары назарға алынсын.

4. 4-мәселе бойынша:

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі» РММ және «БЖЗҚ» АҚ басшылығымен кездесу туралы ақпарат назарға алынсын.

5. 5-мәселе бойынша:

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамы жанындағы Қоғамдық Кеңес туралы ереже бекітілсін.

6. 6-мәселе бойынша:

1) Қоғамдық кеңестің құрамында жинақтаушы зейнетақы жүйесін дамыту жөнінде ұсыныстар дайындау үшін топ құрылсын.

2) Жинақтаушы зейнетақы жүйесін дамыту жөнінде ұсыныстар дайындау үшін жұмыс тобының басшысы болып Азамат Жолдасбеков тағайындалсын.

3) Қоғамдық кеңес құрамында коммуникациялар жөніндегі топ құрылсын.

4) Қоғамдық кеңестің хатшысына (М.Ақмаева) Қоғамдық кеңестің қатыспаған мүшелеріне электрондық пошта арқылы жұмыс топтарын құру туралы ақпарат жіберсін.

5) отырысқа қатыспаған Кеңес мүшелері 10 күн ішінде топты таңдауды айқындасын. Сырттай дауыс беру арқылы байланыс тобының жетекшісін таңдасын.

7. 7-мәселе бойынша:

1) Коммуникациялар жөніндегі жұмыс тобының басшысын таңдағаннан кейін Қоғамдық кеңестің түрлі оқиғаларға жедел ден қою тетігін және Қоғамдық кеңестің шоғырландырылған ұстанымын білдіру тетігі талқыланысын.

Қоғамдық кеңестің келесі отырысын 2017 жылғы 20 сәуірге өткізу жоспарлансын.

Кеңес Төрағасы _____ Д. Сатпаев

Кеңес хатшысы _____ М. Ақмаева